

Ár 2012, föstudaginn 17. febrúar, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Jóhann Tómas Sigurðsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 79/2011**:

M
gegn
FF og
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og FF og F, hér eftir nefndir varnaraðilar, hins vegar. Í upphaflegri kvörtun sóknaraðila slæddist inn nafn E en sóknaraðili hefur fallist á að hún eigi ekki lögvarða hagsmuni gagnvart E.

Málið barst úrskurðarnefndinni 20. október 2011, með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 20. október 2011. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 21. október 2011, var kvörtunin send varnaraðilum og þeim gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust þann 16. nóvember 2011. Var bréfið sent lögmanni sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 17. nóvember 2011, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust frá lögmanni sóknaraðila þann 12. janúar 2012.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 3. og 17. febrúar 2011.

II.

Málsatvik.

Þann 30. janúar 2008 var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 3.800.000, gefið út af A, til FF. Sóknaraðili tókst á hendur sjálfskuldarábyrgð á láninu. Á skuldabréfinu kom eftirfarandi texti fram fyrir ofan reiti fyrir undirskriftir ábyrgðarmanna: „Ég undirritaður hef kynnt mér efni bréfs þessa og geri mér grein fyrir í hverju ábyrgð mín er fölgin og tel hana samrýmast greiðslugetu minni. Jafnframt hef ég kynnt mér upplýsingabækling um ábyrgðir og efni gildandi samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga“.

Þann 31. janúar 2008 var skjalið niðurstaða greiðslumats dagsett. Á skjalinu kom fram að A væri lántaki að skuldabréfi að fjárhæð kr. 3.800.000. Þar kom einnig fram: „Samkvæmt samkomulagi banka og sparisjóða, Félagsmálaráðuneytisins og Neytendasamtakanna um ábyrgðir á skuldum einstaklinga eða vegna eigin ákvörðunar, hefur sparisjóðurinn metið getu ofangreinds lántaka til að standa við fjárhagsskuldbindingar sínar. Greiðslumatið byggir á gögnum sem sparisjóðurinn hefur aflað sér eða lántakandi hefur látið í té. Niðurstaða greiðslumats er byggð á

upplýsingum um framfærslukostnað og önnur föst útgjöld, meðaltekjur heimilisins og greiðslubyrði lána. Framfærslukostnaður og önnur föst útgjöld miðast að lágmarki við fjárhæðir sem gefnar eru út af Ráðgjafarstofu um fjármál heimilanna. Sparisjóðurinn ber ekki ábyrgð á greiðslumatinu ef lántaki hefur veitt rangar eða ófullnægjandi upplýsingar um fjárhag sinn. Jákvæð niðurstaða greiðslumats felur ekki í sér tryggingu fyrir því að skuldari efni skyldur sínar.“ Þá kom fram að niðurstaða greiðslumats benti til þess að lántakandi gæti efnt skuldbindingar sínar miðað við núverandi fjárhagsstöðu. Auk þess var 3. mgr. 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga tekin upp. Þá kom fram að sjálfskuldarábyrgðarmaður staðfesti með undirritun sinni að hann hefði fengið og kynnt sér bækling um sjálfskuldarábyrgðir og lánsveð.

Þann 23. september 2011 var aðfarargerð nr. Y tekin fyrir. Gerðarbeiðandi var FF og gerðarþoli sóknaraðili en greiðsluáskorun hafði verið birt sóknaraðila þann 18. ágúst 2010. Gerðarbeiðandi krafðist fjárnáms fyrir kröfu að fjárhæð kr. 6.153.884. Gerðinni var frestað til föstudagsins 21. október 2011.

Þann 29. september 2011 fór lögmaður sóknaraðila þess á leit við varnaraðila að fá afrit af þeim skjölum sem lágu til grundvallar því greiðslumati sem gert var í tengslum við skuldabréf nr. X. Kvað hann mikilvægt að þessu yrði hraðað þar sem málinu gegn sóknaraðila hefði verið frestað til 21. október og fyrir lægi að varnaraðili hygðist ekki veita frekari fresti. Varnaraðili hafnaði beiðni lögmanns sóknaraðila með tölvupósti 19. október 2011.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 20. október 2011.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að verða leyst undan sjálfskuldarábyrgð á skuldabréfi nr. X, upphaflega að fjárhæð kr. 3.800.000, útgefnu 30. janúar 2008, af A, upphaflegur kröfuhafi FF.

Kveður sóknaraðili varnaraðila ekki hafa staðið við skyldur sínar samkvæmt samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, sbr. 3. gr. samkomulagsins, enda hafi verið ómögulegt fyrir sóknaraðila að átta sig á því hvort niðurstaða greiðslumatsins hafi verið rétt, en hún benti til þess að lántakandi gæti efnt skuldbindingar sínar.

Þá bendir sóknaraðili á að niðurstaða þess greiðslumats, sem sagt hafi verið framkvæmt, hafi ekki verið kynnt ábyrgðarmanni fyrir en eftir að ábyrgðaryfirlýsing á skuldabréfið hafi verið undirrituð. Skuldabréfið hafi verið undirritað þann 30. janúar 2008 en undirritun ábyrgðarmanns á skjal sem varði greiðslumat var dagsett 31. janúar 2008. Teljist það ekki í samræmi við ákvæði 4. gr. samkomulagsins.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili bendir á að málið varði lán og ábyrgðir sem nú tilheyri F en ekki FF. Varnaraðili vísar til þess að í 1. gr. samþykktu úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki komi fram að úrskurðarnefndin starfi samkvæmt samkomulagi milli viðskiptaráðuneytisins, Sambands íslenskra viðskiptabanka, Sambands íslenskra sparisjóða, Samtaka verðbréfafyrirtækja, Sambands lánastofnana og Neytendasamtakanna. Varnaraðili sé ekki og hafi ekki verið aðili þeirra sambanda. Þá

bendir varnaraðili á að F sé ekki fjármálafyrirtæki samkvæmt 2. mgr. 1. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, en samkvæmt 2. málsl. 1. mgr. 12. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki skuldbindi þau fjármálafyrirtæki sem aðilar séu að úrskurðarnefndinni sig til að framkvæma ákvörðun hennar og greiða hugsanlegar bætur.

Varnaraðili telur vafa leika á því hvort F sé aðili að nefndinni og ef svo sé hvort F sé skuldbundinn til að hlíta úrskurðum nefndarinnar. Með vísan til þess hljóti að koma til álita að vísa málinu frá ex officio.

Varnaraðili vekur athygli á því að samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga sé ekki réttarheimild í íslenskum rétti, heldur samkomulag sem feli í sér stefnuyfirlýsingu aðila þess um framkvæmd veitingu ábyrgða í tengslum við lánveitingar til einstaklinga. Í dómaframkvæmd hafi af þeim sökum, þegar ábyrgðarskuldbindingar eru felldar úr gildi, ekki verið vísað til samkomulagsins eins og sér til stuðnings niðurstöðu heldur hafi málsatvik verið metin heildstætt í ljósi 36. gr. laga nr. 7/1936 um sammingsgerð, umboð og ógilda löggerninga. Varnaraðili áréttar að sönnunarbyrði fyrir því að áskilnaði 36. gr. laga nr. 7/1936 sé fullnægt hvíli á sóknaraðila.

Varnaraðili bendir á að samkomulagið hafi verið fyllilega virt gagnvart sóknaraðila. Í 3. gr. samkomulagsins séu reglur um mat á greiðslugetu. FF hafi framkvæmt mat á greiðslugetu lántakanda í samræmi við 3. gr. samkomulagsins. Matið hafi verið byggt á viðmiðunum 3. gr. samkomulagsins og gögnum sem sparisjóðurinn hafði aflað og lántakandi hafði látið í té. Gögn sem almennt hafi verið lögð til grundvallar við greiðslumat hafi verið m.a. skattframtal síðasta árs, nýjustu greiðsluseðlar lána og staðfestar tekjur síðustu þriggja mánaða. Gagnaöflun FF hafi einkum litið að könnun á fjármálum greiðanda hjá sparisjóðnum og uppflettingum í opinberri vanskilaskrá. Varnaraðili mótmælir að hafa brotið gegn 3. gr. samkomulagsins enda sé ljóst að greiðslumat hafi verið framkvæmt í samræmi við þau skilyrði sem ákvæðið setji.

Varnaraðili bendir á að samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skuli tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggja fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Ákvæðið veiti ábyrgðarmanni ekki rétt til þess að kynna sér þau gögn sem lágu til grundvallar niðurstöðunni. Varnaraðili bendir á að gögnin séu bundin trúnaði í samræmi við þagnarskylduna sem lögfest sé í 58. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.

Þá bendir varnaraðili á að sú ályktun sóknaraðila að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina sé byggð á misskilningi og rangri lagatúlkun. Kjarni málsins sé sá að ábyrgðarmenn gangist ekki í ábyrgð fyrir en til skuldbindingar stofnist með fullnægjandi hætti. Varnaraðili vísar til yfirlitsreglna um ferli lánveitinga hjá FF. Ferlið hafi byrjað á umsókn um lán, því næst hafi verið gert greiðslumat, þá hafi skjöl verið undirrituð og loks hafi lánin verið keypt og þeim ráðstafað. FF hafi ekki keypt lán nema niðurstaða greiðslumats hafi legið fyrir og að ábyrgðarmanni hafi verið kynntur bæklingur um skyldur sínar. Því hafi það verið í samræmi við samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga. Krafa FF á hendur aðalskuldara og ábyrgðarmanni hafi stofnast þegar skuldabréfið hafi verið keypt af aðalskuldara. Ábyrgðarmaður hafi þannig ekki gengist í ábyrgð samkvæmt skuldabréfinu, fyrir en við ráðstöfun lánsfjársins. Láninu hafi ekki verið ráðstafað fyrir en 31. janúar 2008.

Í ljósi framangreinds og með hliðsjón af 36. gr. samningalaga séu því engin rök sem standa til þess að verða við kröfum sóknaraðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, að fjárhæð kr. 3.800.000, útgefnu af A til FF.

Varnaraðili bendir á að vísa eigi málinu frá ex officio þar sem hann sé ekki fjármálafyrirtæki í skilningi 2. mgr. 1. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og heyri ekki undir þau sambönd sem upp eru talin í 1. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Í 1. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000 segir að úrskurðarnefndin starfi samkvæmt samkomulagi á milli viðskiptaráðuneytisins, Sambands íslenskra viðskiptabanka, Sambands íslenskra sparisjóða, Samtaka verðbréfafyrirtækja, Sambands lánastofnana og Neytendasamtakanna. Þá segir að einstök fyrirtæki geti átt aðild að nefndinni. Í 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefndina er fjallað um starfssvið nefndarinnar. Samkvæmt greininni geta viðskiptamenn fjármálafyrirtækja sem eiga aðild að nefndinni snúið sér til nefndarinnar með kvartanir vegna viðskipta við þau. Samkvæmt a-lið greinarinnar tekur nefndin til meðferðar kvartanir sem varða réttarágreining á milli fjármálafyrirtækis eða dótturfyrirtækis slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptamanns hins vegar, enda sé samningssamband milli aðila. Í 19. gr. a í lögum um fjármálafyrirtæki er kveðið á um það að fjármálafyrirtækjum sé skylt að eiga aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Kröfum sóknaraðila í máli þessu er beint gegn FF og F. F er dótturfélag FF, en FF starfaði sem fjármálafyrirtæki á grundvelli starfsleyfis frá Fjármálaeftirlitinu á grundvelli laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002. Þann Z tók Fjármálaeftirlitið yfir vald hluthafafundar í FF, vék félagsstjórn í heild frá störfum og skipaði skilanevnd yfir fjármálafyrirtækinu. Sama dag tók Fjármálaeftirlitið ákvörðun um ráðstöfun eigna og skulda FF. Ákvað Fjármálaeftirlitið að flytja hæfar innstæður FF til L. Einnig var ákveðið að FF skyldi stofna sérstakt hlutafélag, sem fékk nafnið F, að fullu í sinni eign, sem mundi yfirtaka allar eignir FF. Þann Þ afturkallaði Fjármálaeftirlitið starfsleyfi FF á grundvelli þess að kveðinn hafi verið upp úrskurður um slit fyrirtækisins samkvæmt XII. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, sbr. 1. mgr. 9. gr. sömu laga.

Varnaraðili F hefur aldrei haft leyfi til að starfa sem fjármálafyrirtæki, og telst því ekki fjármálafyrirtæki hvorki í skilningi laga um fjármálafyrirtæki né í skilningi samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. F er hins vegar dótturfélag FF, sem hafði starfsleyfi sem fjármálafyrirtæki. Af a-lið 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefndina er ljóst að nefndin tekur til meðferðar kvartanir er varða réttarágreining á milli dótturfyrirtækis fjármálafyrirtækis og viðskiptamanns slíks fyrirtækis. Það er því ljóst að undir nefndina falla dótturfyrirtæki fjármálafyrirtækja, óháð því hvort að þau hafa starfsleyfi sem fjármálafyrirtæki eða ekki. Það er því nauðsynlegt að leysa úr því hvort að FF telst fjármálafyrirtæki þrátt fyrir að starfsleyfi fyrirtækisins hafi verið afturkallað.

Með lögum nr. 78/2011, sem tóku gildi 21. júní 2011, voru gerðar nokkrar breytingar á lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Við lögina var m.a. bætt nýrri grein 101. gr. a, en þar segir í 1. mgr.:

„Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með rekstri fjármálafyrirtækis sem er stýrt af slitastjórn, óháð því hvort viðkomandi fyrirtæki hefur starfsleyfi eða takmarkað starfsleyfi eða hvort starfsleyfi þess hefur verið afturkallað. Dótturfélag

fjármálafyrirtækis í slitameðferð sem heldur utan um eignir þess skal jafnframt heyra undir eftirlit Fjármálaeftirlitsins. Eftirlitið nær meðal annars til viðskiptahátta þess sem felur meðal annars í sér að framganga þess gagnvart viðskiptavinum skal vera í samræmi við það sem almennt tíðkast hjá fjármálafyrirtækjum með gilt starfsleyfi.“

Í athugasemdum við greinina í frumvarpi því er varð að lögum nr. 78/2011 kemur fram að í ákvæðinu sé lagt til að eftirlit með störfum slitastjórna verði aukið með því að fela Fjármálaeftirlitinu eftirlit með slitum fjármálafyrirtækja og dótturfélaga þeirra, óháð því hvort þau hafi enn þá starfsleyfi eða takmarkað starfsleyfi eða hvort þau hafi misst starfsleyfi sitt. Í almennum athugasemdum kemur fram að rökin fyrir setningu laganna séu þau að fjármálafyrirtæki sem eru í slitum en hafa takmarkað starfsleyfi eða hafa misst starfsleyfi sitt sæti ekki sérstöku eftirliti. Þar sem æskilegt þyki að sambærilegar reglur gildi um eftirlit með störfum slitastjórna fjármálafyrirtækja í slitum, óháð því hvort þau hafi enn starfsleyfi, sé lagt til að lögfest verði heimild Fjármálaeftirlitsins til að hafa eftirlit með slíkum fyrirtækjum.

Í almennum athugasemdum kemur enn fremur fram að telja verði að þörf sé fyrir virkt eftirlit með störfum slitastjórna, sérstaklega í þeim tilvikum þar sem viðkomandi fjármálafyrirtæki er enn þá t.d. með virk eignasöfn (útlán). Í öllum markaðsviðskiptum byggist jafnræði aðila á þeirri einföldu staðreynd að báðir eiga langtímahagsmunum af viðskiptasambandi. Ef annar aðili samningssambandsins er slitastjórn kunna langtímahagsmunir að vikja fyrir öðrum hagsmunum slitabúsins sem þó geta verið málefnalegir, t.d. hagsmunum kröfuhafa af heimtum, og freistandi getur verið að nýta öll tækifæri til að þvinga viðskiptamenn til að greiða kröfur að fullu, jafnvel þótt efnisleg rök séu fyrir aðlögun kröfu að greiðslugetu í samræmi við ákvæði laga nr. 107/2009 og samninga sem byggðir hafa verið á þeim lögum, jafnt í tilviki einstaklinga sem fyrirtækja. Eins geta skapast aðstæður sem gera slitastjórnnum kleift að teyja framgang mála viðskiptamönnum til tjóns. Meðal þeirra ákvarðana sem Fjármálaeftirlitinu ber að taka til athugunar, verði frumvarpið að lögum, eru ákvarðanir slitastjórna um innheimtu lána og umbreytingu lána. Er enda gert ráð fyrir því í frumvarpinu að fjármálafyrirtæki í slitum starfi í samræmi við góða viðskiptahætti, sbr. 19. gr. laganna. Með þessu móti er leitast við að koma því til leiðar að viðskiptamenn fjármálafyrirtækis sem tekið hefur verið til slitameðferðar njóti ekki lakari stöðu við úrlausn sinna mála en gildir um viðskiptamenn annarra fjármálafyrirtækja. Jafnframt segir í almennum athugasemdum að ef fjármálafyrirtæki er tekið til slita þá skuli reglur laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, með síðari breytingum, gilda

Af framansögðu leiðir að telja verður að ákvæði laga um fjármálafyrirtæki gildi um starfsemi fjármálafyrirtækja í slitum, óháð því hvort þau hafi enn starfsleyfi eða ekki, takmarkað starfsleyfi eða hvort starfsleyfi þess hafi verið afturkallað, sbr. 1. mgr. 101. gr. a. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Af því leiðir enn fremur að telja verður að FF teljist fjármálafyrirtæki í skilningi laga um fjármálafyrirtæki þrátt fyrir að starfsleyfi félagsins hafi verið afturkallað og er FF því skylt að eiga aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, sbr. 19. gr. a. laganna.

Með vísan til þess sem að framan segir um aðild FF að úrskurðarnefndinni telst FF skylt að eiga aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti með fjármálafyrirtæki. Eðli málsins samkvæmt hlýtur það sama að gilda um dótturfélag FF, F. Því ber varnaraðila F að eiga aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti með fjármálafyrirtæki.

Í 3. gr. samþykktu nefndarinnar segir að nefndin fjalli um réttarágreiningu á milli fjármálafyrirtækis eða dótturfélags slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptamanns hins vegar og á málið því undir úrskurðarnefndina.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, að fjárhæð kr. 3.800.000, útgefnu af A til FF.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, tekur m.a. annars til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000. Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggja fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Bendi niðurstaða greiðslumats til þess að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar, en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði veitt engu að síður, skal hann staðfesta það skriflega.

Í málinu liggur fyrir skjal sem ber heitið niðurstöður greiðslumats. Á skjalinu kemur fram að niðurstaða greiðslumats bendi til að lántakandi geti efnt skuldbindingar sínar miðað við núverandi fjárhagsstöðu, að öðru leyti er ekki vikið að forsendum þeim sem setning þessi byggir á. Varnaraðili hefur ekki lagt fram það greiðslumat sem skjalið virðist byggja á, þrátt fyrir ósk úrskurðarnefndarinnar og sóknaraðila þar að lútandi. Verður því við það að miða að greiðslumat hafi ekki farið fram á lántaka, A, þrátt fyrir að varnaraðili vísi almennt í ferli það sem bjó að baki lánveitingum. Samkvæmt 3. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga var varnaraðila skylt að meta greiðslugetu A. Verður varnaraðili að bera allan halla af því að slíkt greiðslumat fór ekki fram og þar með hvort að sóknaraðili hefði eftir sem áður gengist í ábyrgð fyrir A eftir að hafa kynnt sér matið.

Þá er einnig til þess að líta að skjalið niðurstöður greiðslumats var dagsett þann 31. janúar 2008 en skuldabréf nr. X var dagsett 30. janúar 2008. Í 3. mgr. 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga kemur fram að tryggt skuli að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina. Sóknaraðili skrifaði undir skuldabréf nr. X þann 30. janúar 2008 og gekkst þar með í ábyrgðina þann dag. Ekki liggja fyrir gögn um sem staðfesta að sóknaraðila hafi verið gefinn kostur á að hætta við að gangast í sjálfskuldarábyrgð vegna umrædds skuldabréfs áður en hún skrifaði undir skjalið niðurstöður greiðslumats, sbr. úrskurð úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 14/2010.

Í ljósi framangreinds og með vísan í 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa, verður að telja að rétt sé að ógilda ábyrgð sóknaraðila á umræddu skuldabréfi.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila, M, á láni samkvæmt skuldabréfi nr. X, gefnu út af A til FF, er ógild.

Reykjavík, 17. febrúar 2012.

Jóhann Tómas Sigurðsson

Geir Arnar Marelsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Sérálit Guðlaugar B. Ólafsdóttur.

Með vísan til þess sem segir í niðurstöðum meirihlutans um afturköllun starfsleyfis FF og ákvæða laga nr. 78/2011 um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki tel ég ljóst að fyrir breytingu þá sem gerð var með lögum nr. 78/2011 var ekki talið að Fjármálaeftirlitið hefði heimild til að hafa eftirlit með þeim fyrirtækjum sem ekki höfðu starfsleyfi til að starfa sem fjármálafyrirtæki. Verður að telja að það sama gildi um úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, þ.e. að nefndin fjalli aðeins um mál fjármálafyrirtækja, og að til fjármálafyrirtækja geti aðeins talist þau fyrirtæki sem hafa gilt starfsleyfi, enda hafa ekki verið gerðar sambærilegar breytingar á samþykktum úrskurðarnefndarinnar varðandi starfssvið nefndarinnar og gerðar voru á lögum um fjármálafyrirtæki, með lögum nr. 78/2011, varðandi valdsvið Fjármálaeftirlitsins.

Því verður ekki talið að varnaraðili FF teljist fjármálafyrirtæki í skilningi samþykka fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Á varnaraðili FF því ekki aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti með fjármálafyrirtæki, enda hefur hann ekki sótt um aðild að nefndinni á grundvelli síðari másl. 1. gr. samþykka fyrir nefndina.

Eins og kemur fram hér að framan er varnaraðili F er dótturfélag FF. Í a-lið 3. gr. samþykka fyrir úrskurðarnefndina segir að nefndin taki til meðferðar kvartanir sem varða réttarágreining á milli fjármálafyrirtækis eða dótturfyrirtækis slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptamanns hins vegar, enda sé samningssamband milli aðila. Það er því ljóst að undir nefndina falla dótturfyrirtæki fjármálafyrirtækja, óháð því hvort að þau hafa starfsleyfi sem fjármálafyrirtæki eða ekki. Þar sem við teljum að FF eigi ekki aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti með fjármálafyrirtæki, tel ég eðli málsins samkvæmt að það sama gildi um dótturfélag FF, F. Því tel ég að varnaraðili F eigi ekki aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti með fjármálafyrirtæki, enda hefur hann ekki sótt um aðild að nefndinni á grundvelli síðari másl. 1. gr. samþykka fyrir nefndina.

Samkvæmt framansögðu tel ég það utan starfssviðs nefndarinnar að fjalla um framangreindan ágreining sóknaraðila við varnaraðila.

Reykjavík, 17. febrúar 2012

Guðlaug B. Ólafsdóttir

Sérálit Hauks Guðmundssonar

Ég er sammála þeirri niðurstöðu Guðlaugar B Ólafsdóttur að að varnaraðili F eigi ekki aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Á hinn bóginn tel ég að þar sé um að ræða lögfræðilegt úrlausnarefni sem er þess eðlis að nefndin verði að vera bundin af fyrri afstöðu sinni til þess þar til dómaframkvæmd, ný lög eða önnur slík atriði breyta henni. Með þessari athugasemd er ég sammála niðurstöðu meirihluta nefndarinnar.

Reykjavík, 17. febrúar 2012

Haukur Guðmundsson